Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. свять) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація вôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францисканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй бôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к
на пôвъ року . 1 зр. 20 к
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 234. | Нинѣ: гр. Осіѣ пр. рим. Наркисса | Завтра: † Луки ап. Клявд. | Субота 17 (29) жовтня 1892 | Всхôдъ сонця 6 г 43 м.; заходъ 4 г. 45 м. Баром. 772 терм. + 2·4° — 2·5° | Рôкъ II.

Интелиґенція а селяньство.

III.

Въ попереднôмъ числѣ выказали мы тй хибы, котрй по нашôй думцѣ стоять на перешкодѣ тѣснѣйшôй звязи межи интелиґенціею а селяньствомъ. Несправедливо однакожь было бы приписувати вину лишь однôй сторонѣ. Видимо прецѣ, що интелиґенція наша робить для селяньства, що може, а коли часомъ въ дечôмъ не може знайти вôдповѣдного способу, то ще не можна єй того за зле брати, бо все таки має добру волю, вôдносить ся зъ любовію до селяньства. Гляньможь лишь на то, що она доси зробила для селяньства.

Поминаємо вже, що заходами интелиґенціѣ робить ся для селяньства въ законодавчôй дорозѣ, а хочемо звернути увагу на то, що роблять приватно люде интелиґентнй. Хто чувавъ у насъ давнѣйше про читальнѣ по селахъ? Нинѣ, слава Богу, маємо ихъ вже сотками и они побôчь школы стають ся розсадниками дальшои и ширшои просвѣты та науки. Кôлько то мусѣла давнѣйше натрудити ся наша интелиґенція, щобы переконати селянъ о хосенности тыхъ институцій, абы переломити неохоту селяньства до просвѣты и зняти зъ єго очей ту полуду темноты, яка ихъ закрывала. Немало ще й нинѣ мусить она бороти ся зъ тою темнотою, щобы щось въ тôмъ напрямѣ здѣлати, але давнй труды мали той добрый наслѣдокъ, що вже богато селянъ провидѣло и самй вже горнуть ся до просвѣты. Возьмѣмъ дальше такъ званй кулка рôльничй. Давнѣйше говоривъ нашь селянинъ: „Такъ робивъ мôй дѣдъ и прадѣдъ, такъ робивъ и батько, такъ и я роблю“, — нинѣ вôнъ вже радо бере ся на своѣй рôли до поступовои роботы; до кулокъ рôльничихъ, основаныхъ спеціяльно для селяньства, горнесь селянинъ Русинъ и Полякъ. Возьмѣмъ дальше крамницѣ. Чіимъ заходомъ повстали они, якъ не заходомъ людей интелиґентныхъ? Давнѣйше у насъ не було й чувати, щобы селянинъ зважився ся брати ся до торговлѣ, ажь коли интелиґенція почала єму безустанно класти въ голову, що торговля отворить нове широке поле зарбôку, взявъ ся вôнъ до того и певно теперь того не жалує. „Народна торговля“ и „Кулка рôльничй“ пôдъ проводомъ людей интелиґентныхъ причинились найбôльше до розширеня крамниць по краю. Гляньмо дальше, кôлько то працюють духовеньство и учителѣ надъ пôддвигненємъ народу зъ єго нужды духовои и матеріяльнои. Гляньмо наконецъ, кôлько то причиняють ся властителѣ бôльшихъ посѣлостей до добра селяньства зъ власнои охоты и не прошенй. А хибажь то не читаємо въ ґазетахъ, що сей або той властитель бôльшои посѣлости здвигнувъ своимъ коштомъ школу, причинивъ ся до будовы церкви або костела, давъ матеріялъ погорѣльцямъ, помôгъ людемъ въ прикрôмъ часѣ запомагаючи ихъ збôжемъ, одежею або готовыми грôшми, а селяне єму за то прилюдно складають подяку?

Коли то все зважимо, то певно не вôдмовимо интелиґенціи заслугъ около селяньства. А коли мимо того всего она стрѣчає недовѣрє у селяньства, то дежь знову тутъ причина того? Ото просто въ темнотѣ єго и браку, що такъ скажемо, своєи самосвѣдомости. У насъ єсть ще дуже богато такихъ селянъ, котрй въ своѣй темнотѣ ледви ще то знають, що й они мають право уважати ся за людей, за горожанъ, такихъ самыхъ якъ и другй. Они не въ силѣ того зрозумѣти, що не однаково роздѣленй дары природы, що не можуть всѣ бути однаковй и однаково жити, не всѣ можуть мати однаковый розумъ и длятого не знають нѣчого бôльше лишь рôжницю, нѣчого у нихъ бôльше не на думцѣ, якъ лишь та рôжниця котру собѣ заєдно ставлять передъ очи: вôнъ а я. Для такихъ людей буде кождый интелиґентный чоловѣкъ чимось для него чужимъ, бо не убираєсь такъ, якъ вôнъ и не жиє такъ, якъ вôнъ, хочь бы той чоловѣкъ бувъ для него якъ найприхильнѣйшій, якъ найщирѣйшій. Але вже тй селяне, що просвѣтили ся, дивлять ся на интелиґенцію инакше; они знають, чимъ єсть для нихъ интелиґенція и длятого радо и завсѣгды лучать ся зъ нею. Такй селяне не дадуть ся вже такъ легко обманути тымъ, що то хотѣли бы все перевернути до горы ногами, котрымъ нѣчо не до вподобы, бо може й цѣлый свѣтъ не такъ крутить ся, якъ бы они хотѣли.

Щобы отже такимъ людемъ усунути ґрунтъ зъ пôдъ нôгъ, щобы паралізувати ихъ шкôдливу роботу, треба имъ вырвати зъ

Циганьска дитина.

Було то въ осени, коли въ нашôй сторонѣ появила ся якась циганьска родина. Не були то тй сыны пустинѣ, що то цѣлыми громадами волочать ся вôдъ мѣста до мѣста и нѣбы то шукають за роботою, беруть ся направляти або побѣлювати кôтлики; нѣ, то були далеко бѣднѣйшй люде, що ѣздили въ ярмарку на ярмарокъ и торгували. Не була то велика громадка, всего: батько, мати й одно хлопя; ихъ цѣле майно: сухоребра шкапа, поломаный вôзъ и невеличкій песъ. По празнику въ нашôмъ мѣсточку розложили они собѣ шатро за мѣстомъ въ вузенькôй долинцѣ, що черезъ бараболиско тягнула ся ажь пôдъ невеличкій лѣсокъ. Тамъ чекали они терпеливо, ажь знову десь буде ярмарокъ. За той часъ лазили заєдно до мѣста и не давали людямъ спокою своєю жебраниною, а зъ бараболиска брали такожь собѣ десятину и варили єѣ въ якôмсь замащенôмъ зелѣзнôмъ горшку пôдъ лѣсомъ. Зъ лѣса брали топлива, кôлько имъ було потреба.

Обôйсте моихъ родичѣвъ стояло на самôмъ конци мѣсточка; до него заходило ся уличкою, обсадженою по обохъ бокахъ сливами, що такожь належали до моихъ родичѣвъ. Менѣ було тогды десять лѣтъ и я цѣкавый ишовъ неразъ тою уличкою ажь вôдъ саме шатро циганьске, та дививъ ся на маленькій вôзъ покрытый полатаною плахтою, коло котрого пасла ся недалеко сухоребра шкапа, а пôдъ котрымъ гаркавъ привязаный псиско. На кôлька крокôвъ вôдъ воза було огнище, обложене закоптѣлымъ камѣнємъ, коло котрого сидѣла звычайно зовсѣмъ замашена и розтелѣпана жѣнка, нерушаючись и не обзываючись анѣ словомъ.

Шкапа варта може 10 золотыхъ, а вôзъ пять, але циганы не вартй такй нѣчого, каже бувало пôсланець, що ходивъ на почту, та смѣє ся; вôнъ бачите, кôлько разôвъ иде попри циганôвъ, то все собѣ зъ нихъ закепкує, а часомъ ще й додасть: А стара циганка то вже таки найпоганѣйша.

Циганови могло бути може якихъ 35 лѣтъ. Найчастѣйше видѣвъ я єго осьмилѣтного сына Алядара. Вôнъ, бувало, коли не ходить по мѣстѣ або по селѣ за прошенымъ хлѣбомъ, то сидить надъ потокомъ и ловить рыбу на вудку.

Разъ около полудня пôдôйшовъ я до него и дивлю ся, якъ вôнъ ловить рыбу.

— Вжесь богато наловивъ плотиць? — пытаю єго по хвили.

Вôнъ не каже на то нѣчого, лишь показує кôлька рыбокъ на шнурку.

Я ажь здивувавъ ся, та кажу: Самй велики. Якъ же ты то робишь, що тобѣ бере ся лишь сама велика рыба?

— Отъ такъ, она бере ся сама зъ себе, каже вôнъ и здвигнувъ плечима.

Я сѣвъ собѣ коло него на березѣ и знову придивлявъ ся хвильку, якъ вôнъ вытягавъ вудкою одну рыбу за другою зъ воды.

— Отъ, видите — каже по хвили Алядаръ до мене — незадовго буду мати досыть.

Я не знавъ, що єму на то сказати, але менѣ то дуже сподобалось, що вôнъ менѣ не тыкає. Менѣ видить ся, що я вже длятого самого ставъ для него й прихильнѣйшій. Та й вôнъ ставъ смѣливѣйшій, бо каже до мене: А що, паничу сподобалась вамъ рыба? Коли хочете, то купѣть собѣ.

Мене таки скортѣло, та лишь оденъ клопôтъ, що у мене не було грошей, але менѣ нѣяково було признати ся до того. Нѣ, кажу, не куплю.

— Чому нѣ? — пытає — пущу вамъ дешево.

— На що менѣ рыбы? коли схочу, то й самъ собѣ наловлю, скôлько буде менѣ треба.

— Але не такихъ красныхъ, отъ дивѣть ся! знову зловила ся плотичка.

Я не вôдзывавъ ся до него, але Алядаръ мôгъ добачити менѣ зъ очей, якъ мене рыба дуже кортѣла.

— Дайте менѣ за нихъ сливокъ, каже вôнъ намавляючи мене заєдно.

рукъ той елементъ, на котрôмъ найбôльше опирає ся ихъ робота, треба просвѣчати тыхъ людей, котрыхъ темнота дає приступъ для всякого рода шкôдливыхъ аґітацій. Отсе була бы друга задача интелиґенціѣ. Не треба чекати, ажь школы зроблять свое, але треба живымъ словомъ и примѣромъ просвѣчати ту темну масу при каждôй нагодѣ, котру каждый интеліґентный чоловѣкъ, люблячій щиро свôй народъ и бажаючій єму добра, може легко знайти.

Въ справѣ еміґраціѣ селянъ.

Въ справѣ еміґраціѣ селянъ до Россіѣ Выдѣлъ краєвый выславъ слѣдующе писмо до повѣтовыхъ выдѣловъ въ Бродахъ, Борщевѣ, Снятинѣ, Скалатѣ, Залѣщикахъ и Збаражи:

„Доки еміґрація селянъ зъ пограничныхъ повѣтôвъ Галичины до сусѣднихъ ґуберній державы россійскои обмежала ся на нечисленнѣ громады въ двохъ повѣтахъ, можна було єѣ уважати мѣсцевымъ обявомъ легкодушности народу, позбавленымъ загально краєвого значѣня, и лишити державнымъ властямъ выкрыте та здержане аґітаціѣ, обчисленои на традицiйну легковѣрность нашихъ селянъ.

Коли по короткôмъ розмѣрно часѣ галицкй выходцѣ, зазнавши въ россійскôй державѣ не дуже одушевляючого принятя, стали громадно вертати до своихъ родинныхъ огнищъ, здавало ся, що ся сумна подѣя въ житю нашои суспôльности вже кôнчить ся и тому не було о нѣй широкои розправы въ выс. Соймѣ пôдчасъ послѣднои сесіи, а Выдѣлъ краєвый уважавъ вôдповѣднымъ не дораджувати ц. к. Правительству не лише репресивнои або превентивнои акціѣ, але й информацийнои на разѣ не зачинати въ тôй справѣ.

Однакъ въ послѣднихъ тыжняхъ справа та прибрала значно иншій видъ. Еміґрація селянъ до россійскои державы не лише не устала, але противно обняла цѣлу границю волиньскои ґуберніѣ. Выходячй селяне въ далеко вже меншôй части вертають, а въ бôльшôй части йдуть въ глубину россійского царства. Поважнй часописи доносять о громаднôмъ переходженю галицкихъ селянъ на православе.

Въ виду тыхъ свѣжихъ фактôвъ трудно не прийти до переконаня, що се рухъ не мѣсцевый и переминаючій, якъ спершу здавало ся, але то суспôльный, дуже важный обявъ, котрого причина далеко глубше, якъ кому здає ся, лежить въ економічныхъ условяхъ нашихъ селянъ, а безпосередна причина лежить въ старанно зорґанізованôй и систематично веденôй аґітаціи. Жерелъ єѣ и пружинъ можна догадувати ся, але не можна дотеперь уважати за выкрытй.

Тому Выдѣлъ краєвый уважає своимъ обовязкомъ не здержувати ся, такъ якъ дотеперь вôдъ акціѣ въ тôй справѣ, а зачати єѣ тымъ, що взывае Выдѣлы повѣтовй, въ окрузѣ котрыхъ появила ся еміґрація селянъ, щобы розслѣдили, при помочи зверхностей громадскихъ, а въ потребѣ и выбраныхъ до тои цѣли мужѣвъ довѣря, якй причины економічнои, соціяльнои або політичнои натуры выкликали и все ще выкликують тй смутнй зъявища?

Вôдповѣдаючи на повысше питане, Выдѣлъ повѣтовый зволить передовсѣмъ пояснити, чи еміґрація обмежає ся лише на пролетаріятъ рôльничій, чи обнимае также и посѣдаючу верству населеня сельского? — чи выходцѣ покидають край зъ родинами, спродавши свôй маєтокъ, чи може тôлько самй и то зъ думкою, вернути колись назадъ? — якй чинники и зъ якихъ причинъ склонювали и склонюють селянъ до еміґраціѣ? чого зазнали въ Россіи тй, що зъ вôдтамъ вернули? и т. п.

Свое справоздане Выдѣлъ повѣтовый зволить закôнчити внесенями що до способôвъ заради и предложити Выдѣлови краєвому по змозѣ въ короткôмъ часѣ, такъ щобы вôнъ, порôвнавши разомъ справозданя, мôгъ прийти до певныхъ высновкôвъ и евентуально взяти ся за усунене небезпечности не лише, закимъ збере ся выс. Соймъ краєвый, але ще закимъ мине сегорôчна сесія Рады державнои.

Выдѣлъ краєвый має надѣю, що Выдѣлъ повѣтовый возьмесь за повысшу задачу зъ якъ найбôльшою обективностію и дбалостію, якои и вымагає такъ важна справа, а заразомъ и зъ цѣлою свѣдомостію, що на повѣтовôй репрезентаціи крôмъ обовязкôвъ таксативно вычисленыхъ въ уставѣ, тяжить и патріотичный обовязокъ, наглядати обявы публичного житя въ дотычнôмъ повѣтѣ та повѣдомляти о нихъ начальну власть автономічну, поставлену репрезентацією краю на сторожи интересôвъ єго".

Такого самого змѣсту письмо выславъ Выдѣлъ краєвый и до послôвъ соймовыхъ и зъ Рады державнои, выбраныхъ зъ бôльшихъ и меншихъ посѣлостей, повѣтôвъ, въ котрыхъ появляє ся еміґраційный рухъ.

Переглядъ політичный.

Вчера вôдбуло ся торжественне закрытє спôльныхъ Делеґацій. Гр. Кальнокій передавъ делеґатамъ Найвысшу подяку и признане за ихъ труды. Мін. Фалькенгаймъ высказавъ подяку президентови австрійскои Делеґаціѣ бар. Хлюмецкому, а сей зазначивъ въ своѣй промовѣ, що Делеґація щиро прихильна мирнôй політицѣ державы, опираючôй ся на тридержавнôмъ союзѣ и пôднѣсъ окликъ въ честь Є. Вел. Цѣсаря.

Бурмістръ ліберецкій Шікеръ и віцебурмістръ Праде були на авдієнціи у ґр. Таффого а той обѣцявъ, що каже собѣ предложити акты въ справѣ розвязаня ліберецкои рады громадскои. У Є. Вел. Цѣсаря не узыскала депутація авдієнціѣ.

На вчерашнôмъ пирѣ въ Туринѣ сказавъ міністеръ справъ заграничныхъ Брінъ, що вôнъ переконаный о тôмъ, що всѣ державы Европы бажають мира и готовй єго удержати, але найлѣпшою пôдпорою межинародного права, то сильнй баталіоны и добрй союзники

Князь Фердинандъ вôдкрывъ вчера собраніє престольною бесѣдою, въ котрôй зазначивъ симпатію деякихъ державъ Европы для Болгаріѣ и заповѣвъ 145 міліонову позычку на будову зелѣзниць и портôвъ.

Новинки.

Львôвъ дня 28 жовтня.

— **Громадѣ Лука**, въ повѣтѣ волочѣвскôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь въ приватныхъ фондôвъ 100 зр. запомоги на будову школы.

— **Перенесеня**. Панъ Намѣстникъ перенѣсъ повѣтовыхъ комісарѣвъ Маврикія ґр. Дѣдушицкого въ Тарнова до Станіславова, Маріяна Неничку зô Львова до Тарнова, Мих. Бартошевича въ Тарнобжеґа до Товмача, Мих. Любичь Хоєцкого зô Збаража до Тарнобжеґа, а концепіста Леопольда Попеля въ Товмача призначивъ до службы при ц. к. староствѣ въ Збаражи.

— **Испыты зъ рахунковости** скарбовои вложили Адамъ Осядачь, Меч. Боравскій, Дан. Кронъ, Осипъ Брандисъ, Маріянъ Братковскій, Жигм. Дінеръ и Фр. Кузя. — Испыты на самостôйныхъ господарѣвъ лѣсовыхъ вложили: Ост. Соколовскій въ Котѣря, Хшановскій въ Домбрôвки ланцутскои, Фр. Юрекъ въ Босны и Ост. Лукасевичь зô Львова.

Коли такъ, то вже инша рѣчь, думаю; добре, що не править грошей.

— А кôлькожь тобѣ дати? — пытаю.

— Дайте десять сливокъ за одну плотычку.

— Я давъ єму, кôлько вôнъ заправивъ, и за хвильку побѣгъ домôвъ, радъ зъ того, що такъ добре зорудувавъ. Але я на тôмъ зле вышшовъ. Мати стала мене сварити, що я завѣвъ приязнь зъ циганчукомъ. Хто знає, каже, на яку принадку вôнъ ту рыбу ловить, и велѣла менѣ заразъ ту рыбу вôднести назадъ.

Я побѣгъ заразъ зъ рыбами до циганьского шатра и немало здивувавъ ся, коли тамъ прийшовъ. Чорный псиско вышкиривъ до мене зубы и бувъ бы покусавъ, якъ бы єго циганъ не вôдогнавъ бувъ камѣнемъ. Теперь вже не песъ сидѣвъ пôдъ возомъ привязаный до палика, але Алядаръ. Вôнъ дрожавъ цѣлый, видко зъ болю и мовчки дививъ ся на мене заплакаными очима.

Я вôддавъ циганови рыбу, а сливки, кажу, най собѣ держить.

— Добре, що ты ихъ назадъ принѣсъ — каже старый циганъ, — а то я хотѣвъ вже самъ ихъ вôдобрати. Я лише що выбивъ хлопця за то, що вôнъ ихъ промѣнявъ за отсихъ пару сливокъ.

Алядаръ споглянувъ на мене, якъ бы хотѣвъ подякувати. Циганка сидѣла коло ватры, дивилась мутными очима и заѣдала одну сливку по другôй. Жѣнцѣ тôй не було бôльше якъ трицять лѣтъ, хочь она выглядала на пятьдесятъ. Така була вынидѣла та нужденна, що выглядала вже якъ старуха. Нѣхто бы бувъ и не погадавъ, що той румяный и хорошій Алядаръ то єѣ дитина

Мовчки кинувъ циганъ рыбу циганцѣ, а она стала єѣ шкребтати якимсь чепѣлемъ. Алядаръ не спускавъ своихъ лагôдныхъ, повныхъ выразу очей зъ мене.

— А теперь вже вôдвяжете Алядара?— пытаю цигана.

И стало ся чудо, вôнъ вôдвязавъ Алядара, але все таки копнувъ ще єго ногою.

— Иди заразъ принеси рôща — каже єму.

Алядаръ схопивъ ся и пôгнавъ у лѣсъ. Я пустивъ ся до дому. Але поживлене лице цигана, страхопудъ не циганка зъ своимъ придуркуватымъ лицемъ и хлопчина Алядаръ привязаный до палика якъ песъ — не могли менѣ зôйти зъ головы. Що той бѣдный хлопець мусить натерпѣти ся? Дома розповѣвъ я все, що видѣвъ. Матери стало жаль. Я постановивъ собѣ дати на другій день знову Алядарови сливокъ и попросити маму, абы менѣ вôльно було занести єму то, що лишить ся зъ обѣду.

Але Алядаръ не давъ менѣ трудити ся. Досвѣта вже прибѣгъ до насъ и каже, що тато приславъ єго до насъ просити для голодуючихъ циганôвъ трохи муки а для голоднои шкапы вязанку сѣна. Мы єму дали, чого просивъ, а мати дала єму ще и кусникъ хлѣба. Але хлопець и не рушивъ хлѣба, сховавъ для своєи матери. Вôдтакъ розповѣвъ, що вôнъ хотѣвъ циганцѣ принести щось доброго и длятого промѣнявъ свою рыбу за сливки, бо єго мати ихъ дуже любить. Але й словечкомъ не згадавъ про то, якъ єго за то выбили.

— И за то тебе выбили, правда? — каже мати до него.

— За то; але то нѣчого, намъ такъ що дня буває, каже циганчукъ и усмѣхає ся, якъ колибъ розповѣдавъ якй жарты.

Я доглянувъ, якъ мати призадумалась, а вôдтакъ стали єй сльозы въ очахъ. Вôдъ тои чистои майже веселои щирости хлопця зробило ся єй такъ жаль, якъ колибъ видѣла, що хтось плаче.

— То ты, видко, маєшь злого тата, що? — каже до хлопця.

— Ой, панечко, вôнъ насъ дуже бє, бо злостить ся, що мусить насъ годувати.

— А когожь ще бє? — розпытувала мати.

— Маму бє, — вôдповѣвъ Алядаръ.

— Маму! — повторила моя мати зô страхомъ. А чомужь она дає ся бити? чому єго не покине, коли вôнъ єѣ бє. А немажь кому, щобы за васъ заступивъ ся?

— **Выдѣлъ руского товариства педаґоґічного** ухваливъ на засѣданю дня 22 с. м. мѣжь иншимъ: основати архівъ и музей при товариствѣ педаґоґічнôмъ, котрый вôбравъ бы передовсѣмъ всѣ руски подручники учебни вôдъ найдавнѣйшихъ часôвъ ажь до теперь (внесене проф. Барвѣньского); упросити сов. о. Тороньского, щобы оглянувъ ся за редакторомъ для часописей „Учителя“ и „Дзвôнка“ и по переведеню переговорôвъ зъ дотычною особою, здавъ справу выдѣлови на найблизшôмъ засѣданю; приняти въ члены: о. Вікт. Єзерского зъ Полоничь, учит. Изид. Слюзара зъ Стоянова, учит. Павла Фика зъ Руды сѣлецкои и учит. Ив. Крита зъ Рѣпнева. Вкôнци вôдчитано письма: Выдѣлу краєвого зъ дня 17 мая 1892 ч. 20.399, котрымъ повѣдомляє ся выдѣлъ товариства, що соймъ краєвый ухвалою зъ дня 8 цвѣтня 1892 перейшовъ до порядку дневного надъ петиціею товариства о удѣлене учителямъ дорожняной запомоги; краєвои Рады шкôльнои, котрымъ дозволяє ся уживати на преміи деяки книжки выданя товариства и редакціи „Дзвôнка;“ Выдѣлу краєвого, котрымъ повѣдомляє ся товариство, що соймъ ухваливъ дати часописи „Дзвôнокъ“ 100 зр. субвенціи на р. 1893 и п. Павла Кирчова, дотыкаюче выдавництва орґану товариства часописи „Учитель.“

— **Американка пан̂ѣ Е. П. Лінева зъ Нового Йорку** постановила пôдчасъ всесвѣтнои выставы въ Чікаґо 1893 р. прочитати 3—4 публични лекціѣ про народну руско-украиньску музику. Проґрама уложена въ той способъ, що на перши лекціѣ призначила панѣ Лінева пѣснѣ народни, въ подѣлѣ на рубрики: пѣснѣ любовни, исторични, кобзарски, весѣльни и инши. На други лекціѣ припадала бы штучна музика: романсъ, дуеты, хоры, опера. Все те має бути представлене спѣвомъ, хоромъ и пр. При помочи маґічного свѣтла маε бути кожда сцена илюстрована въ костюмахъ, типахъ народныхъ, а также ѣ рапсодôвъ кобзарѣвъ, лѣрникôвъ, поетôвъ. До сего потребує панѣ Лінева матеріялу, пѣсень вôдповѣдныхъ, малюнкôвъ, строѣвъ, типôвъ и пр. Щобы придбати се все, удаєсь панѣ Лінева до мене зъ просьбою, щобы я занявъ ся зôбранємъ повысшого матеріялу въ Галицкôй Руси. (На Украинѣ упрошеный до того М. Лисенко.) Хвиля се дуже важна, коли наша народнôсть буде представлена ажь за Океаномъ при всесвѣтнôй выставѣ въ своихъ найкрасшихъ етноґрафічныхъ формахъ, тожь сподѣваю ся, що Вп. Земляки поспѣшать чимъ скорше помогти пани Лінєвôй довести дѣло до ладу. Всяки матеріялы прошу присылати на мои руки найдальше до 1 го лютого 1893 р. Позаякъ на покрыте коштôвъ посылокъ якъ и взагалѣ на сю цѣль я нѣякихъ фондôвъ не маю, прошу посылки до мене высылати оплачено. — Проф. *Вол. Шухевичь* у Львовѣ, ул. Чарнецкого 26.

— **Торговля живымъ товаромъ.** Розправа противъ цѣлои громады несовѣстныхъ аґентôвъ, що вывозили дѣвчата до Туреччины, закôнчила ся вчера такимъ засудомъ: Ельмера засуджено на 8 мѣсяцѣвъ вязницѣ, Ельмерову на 6, Беднера на 10, Хуну Зільберъ на 10, Швама на 8, жѣнку его на 3 мѣсяцѣ, Вандля на рокъ, Зільбера на 3 мѣсяцѣ, Фрідмана на 6, Кернера на 6, Швайцера на 6, Шнайда на 4, Бетi Флекову на 10 и Берля Тафля на 3 мѣсяцѣ. Прочихъ увôльнено.

— **Самъ зголосивъ ся.** Кельнеръ, що въ суперечцѣ зъ пôдофіциромъ К. въ Перемышли зранивъ его ножемъ въ груди, самъ зголосивъ ся вчера до поліціѣ львôвскои. Зве ся вôнъ Иванъ Ольшевскій.

— **Небезпечна привычка.** Неоденъ ѣдучи зелѣзницею любить вызирати вôкномъ на дворъ та выставляти голову на незвычайный протягъ. Така привычка дуже небезпечна — кажуть лѣкарѣ. Недавно ѣхавъ оденъ молодый чоловѣкъ зъ Почдаму до Берлина. Въ дорозѣ вôнъ наразъ ослѣпъ, такъ що его просто зъ двôрця мусѣли завезти до шпиталю. Тутъ сказали лѣкарѣ, що вôнъ ослѣпъ вôдъ сильного протягу, выставивши голову зъ вôкна ваґону.

— **Пôвъ міліона для урядникôвъ державныхъ.** Судови урядники у Вѣдни дôстали недавно тему обѣжникъ высшого суду, въ котрôмъ повѣдомлено ихъ, що зъ того пôвъ міліона для урядникôвъ державныхъ, котрый призначила Рада державна яко запомогу на дорожню, припадає на кождого зъ нихъ 6 зр. и 20 кр. всѣ урядники судейски зъ цѣлого округа вѣденьского суду краєвого ажь до аускультанта зрекли ся — якъ доносить Fremdenblatt — тои запомоги. Черезъ то пôдвысшила ся значно та часть запомоги, котру мали одержати маніпуляційни урядники а Fremdenblatt каже, що о то мабуть и ходило урядникамъ судовымъ, коли зрекли ся своєи запомоги.

— **Ватаги розбишацки въ Россіи.** Недавно тому утекло зъ вязницѣ въ Житомири двацять найнебезпечнѣйшихъ злочинцѣвъ, котри теперь утворили ватагу розбишацку и нападають на дворы та на богатыхъ селянъ. Доси убили вже кôлькоро людей.

— **Медведѣ въ Тироли.** Своего часу доносили мы що въ полудневôмъ Тироли въ такъ званôй Юдікаріи появивъ ся бувъ коло мѣсцевости Мадонна ді Кампіліо медвѣдь, котрый не боявъ ся показувати людемъ въ бѣлый день. Отожь, абы того медведя побачити живцемъ на полянцѣ, выбрало ся було цѣле товариство на ту полянку и забрало ще й фотоґрафа зъ собою. Коли медвѣдь не хотѣвъ показати ся, то люде поставали ся на полянцѣ въ рядъ а фотоґрафъ взявъ ся ихъ фотоґрафувати. Коли фотоґрафія була вже готова, якежь було здивоване всѣхъ, коли они побачили на фотоґрафіи и медведя. Вôнъ, якъ колибъ хотѣвъ зробити имъ несподѣванку, высунувъ ся поза ними якъ разъ въ тôй хвили, коли фотоґрафъ знимавъ зъ нихъ фотоґрафію и, стоячи мѣжь деревами, давъ ся також вôдфотоґрафувати. Отже того медведя, а радше медведицю, бо то була „она“, убивъ дня 23 сего мѣсяця стрѣлецъ Анджело Спалля, а другій стрѣлецъ, Бельтрамі, убивъ майже рôвночасно єѣ молоде, медведика, котрому було до пôвтора року. Стара була величезнымъ звѣремъ, якій рѣдко коли лучає ся, а молоде було також красне и росле. Оба стрѣльцѣ дôстали за то вôдъ правительства приписану нагороду по 42 зр. а крôмъ того належать до нихъ ще й оба медведѣ.

— **Страшна повѣнь** навѣстила Хину. Зъ Санъ Франціско доносять, що Жовта рѣка мала залити край на 150 миль вздовжь, а 31 миль вширшь. Около 50.000 людей згинуло въ водѣ. Руина маε бути така страшна, що міліонъ людей згине зъ голоду, коли правительство до весны не зарадить тому нещастю.

— **Карта візитова у Дагомейцѣвъ.** Италіяньскій купецъ Карльо Верані, що проживавъ въ Дагомею чотирнацять лѣтъ, оповѣдає, що Дагомейцѣ, коли хотять вôддати почесть своимъ приятелямъ або о чôмсь ихъ повѣдомит , то посылають до нихъ слугу зô своєю палицею. Також и король Беганцинъ, коли пореговорює зъ Европейцями, то посылає до нихъ пôсланця зъ своєю палицею, абы имъ сказавъ, чого король хоче. Пôсланецъ, придворный слуга короля приходить, падає передъ Европейцемъ на землю, вôддає єму королевску палицю и на португальскôй мовѣ розповѣдає єму, що потреба. Палиця позôстає у Европейця доти, доки вôнъ ажь не зробить того всего, що король хотѣвъ. Опосля приходить знову королевскій слуга и вôдбирає палицю.

Штука, наука и література.

Календарь „Просвѣты“ на 1893 р. вже вийшовъ. Бажанємъ послѣдныхъ загальныхъ зборôвъ було, щобы календарь мавъ меньшій розмѣръ, якъ минувшими роками, и числивъ ся лише за книжочки за два або три мѣсяцѣ. Такъ и зробивъ выдѣлъ „Просвѣты“. Выданый теперь календарь заступає книжочки лише за два мѣсяцѣ, жовтень и падолистъ, мимо того, що коштує 40 кр. Вôдзначає ся вôнъ дуже доброю частію информаційною, добôрнымъ матеріяломъ літературнымъ и гарными портретами Н. Вахнянина, Д. Гладиловича, Ом. Партицкого, Д. Савчака, Гр. Врецьоны и Якова Гудика. Можна бути певнымъ, що календарь сей розôйде ся въ кôлькохъ тысячахъ примѣрникôвъ такъ само, якъ и попередни. — Рôвночасно выдала „Просвѣта“ книжочку за мѣсяць грудень **„Про холєру“**, написану дромъ Ант. Хоминомъ, лѣкаремъ у Львовѣ и членомъ головного выдѣлу „Просвѣты.“ Она написана популярно и коштує лише 6 кр.

Нѣмецко-рускій словарь выслововъ правничихъ и адміністративныхъ. Пôдъ такимъ заголовкомъ вийшовъ вже перший выпускъ поважного труду дра Костя Левицкого и мѣстить въ собѣ буквы. А и початокъ буквы Б (стор. 1—48). Цѣлый твôръ займе зъ 30 аркушѣвъ друку. Передплата коштує лише 2 зр , а цѣна книгарска буде 3 зр. Словарь сей дуже потрѣбный для правникôвъ и властей.

„На днѣ“. Повѣстка Ив. Франка вийшла сими днями въ Празѣ въ перекладѣ ческôмъ Богуславы Соколовои.

На выставѣ образôвъ у Львовѣ находять ся теперь чотири образы двохъ нашихъ малярѣвъ-артистôвъ: Миколы Ивасюка зъ Монахова и Юліяна Панькевича. П. Ивасюкъ приславъ на выставу оденъ бôльшій образъ, котрый представляє козака и дѣвчину при керници. Образъ сей звертає на себе увагу всѣхъ своимъ кольоритомъ и способомъ мальованя, властивымъ малярямъ монахôвскои школы. Другій образъ представляє велику мѣйску дѣвчину, бльондинку, сидячу на крѣслѣ. Цѣна сего образа 250 зр. — П. Юл. Панькевичь выставивъ два образы: Исуса Христа и Матѣрь Божу — въ народныхъ строяхъ.

---

† Посмертни вѣсти.

Померли: Въ Белзѣ о. Плятонъ Паславскій, почетный крилошанинъ перемыскои епархіѣ и парохъ Белза, дня 24 с. м. въ 68 роцѣ житя а 44 священьства. — Въ радомышльскôмъ повѣтѣ въ Кієвщинѣ померли ще въ лѣтѣ два знани Украинцѣ: впорядчикъ російско-украиньского словаря Михайло Левченко и названый Тарасôвъ братъ Вартоломей Шевченко, котрый проживъ бôльше, якъ 80 лѣтъ. Вартоломей купивъ вôдъ мѣста Канева могилу Тараса, а вôдтакъ подарувавъ єѣ мѣсту разомъ зъ 3000 рублѣвъ и умавлявъ ся зъ радою мѣскою, щобы зъ процентôвъ того капіталу удержувала по вѣчни часы могилу Тарасову въ порядку. Вартоломей не дождавъ ся полагодженя тои справы, однакъ єсть надѣя, що канѣвска рада мѣска пристане на ту умову.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 28 жовтня. Є. Вел. Цѣсарь именувавъ Архікн. Франца Фердинанда д Естъ ґен.-майоромъ, Архікн. Леопольда Сальватора полковникомъ, Архікн. Леопольда Фердинанда лінієвымъ поручникомъ корабельнымъ I кл. и Архікн. Альбрехта Сальватора надпоручникомъ — Бувшій міністеръ Седеній-Маричь именованый амбасадоромъ въ Берлинѣ.

Петербургъ 28 жовтня. Вôдповѣдь Порты на російску ноту въ справѣ принятя Стамболова у султана, наспѣла минувшого понедѣлка, а на другій день дало правительство россійске на ню вôдповѣдь, зазначаючи, що справа вже залагоджена.

Берлинъ, 28 жовтня. Парляментъ нѣмецкій скликано на день 22 падолиста.

Будапештъ, 28 жовтня. Въ послѣднôй добѣ занедужало на холєру 12 людей а померло 7. Комісія епідемічна постановила отворити 7 падолиста університетъ и всѣ высши школы.

— Она слаба, — розказувавъ хлопецъ и не маε нѣкого на свѣтѣ, лишь мене и тата. Я ще малый и не можу за ню заступитись — а єѣ рôдный тато, то десь на Угоршинѣ, а коли она ще при нѣмъ була, то вôнъ єѣ также бивъ.

— А она слаба. Щожь ѣй такого?

— Не може майже вже ходити, анѣ нѣчого робити; — и не говорить.

— А щожь ѣй такого стало ся?

— Тато єѣ разъ дуже побивъ, такъ, що она зъ того заслабла и дуже довго лежала якъ нежива. Такъ було кôлька недѣль и зъ той поры не може вже устояти на ногахъ, все сумує и не говорить нѣчого.

— Бѣдна дитино! — зôгхнула мати. Хто знає, чи й тебе таке не чекає! А сльозы станули ѣй знову въ очахъ, а вôдтакъ спытала знову: Щожь ты ѣшь на обѣдъ?

— Часомъ кôлька барабонь, а часомъ и нѣчого. Тато гонить мене вôдъ себе и каже, абы я ишовъ собѣ щось выжебрати.

— А ты ловишь собѣ часомъ рыбу? — правда?

— Ой нѣ, то для тата; тато єѣ ѣсть, або продає. За тоти грошѣ, що возьме за рыбу, упе ся, а вôдтакъ прийде та ще насъ за то бє.

(Конецъ буде)

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Експедиція мѣсцева
НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ" ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ" буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнѝ") якъ для „Народнои Часописи" такъ також для „Ґазеты Львôвскои" вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона.

Дра Фридриха Ленґіля

БЕРЕЗОВЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Самъ вже сокъ, природный, вытѣкаючій зъ березы наверченои, уходивъ вôдъ запамятныхъ часôвъ за найлѣпше средство на красу; але хемічно по припису вынаходця перероблены на бальсамъ, набирае вже майже чудесного дѣланя.

Якъ зъ вечера помастити нимъ лице або яке инче мѣсце на шкôрѣ, то вже на рано вôддѣлюе ся вôдъ шкôры майже незамѣтна лусочка, а шкôра сама стае свѣтло бѣлою и делікатною.

Сей Бальсамъ выгладжуе морщины на лици и вôспôвку и надае ему краску молодости; шкôрѣ надае вонъ бѣлôсть, делікатнôсть и свѣжôсть, въ найкоротшôмъ часѣ усороняе веснѣвки, родимѝ плямы, червонôсть носа, вугры и всяку таку нечистоту шкôры.

Цѣна одного збанка вразъ зъ приписомъ ужитку зр. 1·50.

Дра Ленґіля **Бензове Мыло,**

найлагôднѣйше и для шкôры найзноснѣйше, кавалокъ по 60 кр.

Австрійско-угорска

FINANZ-RUNDSCHAU

Признане, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, **побôльшити** его обемъ а то такъ що до **формату** якъ и що до **змѣсту** нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшныхъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ **фінансовѝ и господарскѝ обявы обширно и предметово.** Всежь при тôмъ можемо числити, що въ новой своѝй формѣ нашъ збôльшеный дневникъ знайде вôдкликъ голоснѣйшій. Попри жертвы, якѝ на насъ накладае побôльшене обему, **высокôсть предплаты** вôстае **незмѣнена**, така якъ доси, бо мы намагаемо знайти бôльше розповсюднене.

Число пробне даромъ.

Рôчна предплата за 52 богатѝ змѣстомъ числа 1 зр.

Адміністрація: Wien, I. Wollnerstrasse 11

Якъ довго запасъ выстарчить, коштуе

всьо лишь 95 кр.

належить затôмъ замавляти по можности скоро.

1 великій шаль дамскій, въ всѣлякихъ барвахъ, конечный	95 кр.
1 пунктуально и докладно идучій годинникъ бронзовый въ ґваранцією	95 кр.
1 красный поволоченый ланцушокъ double	95 кр.
12 хусточокъ до носа зъ тревалыми рубцями	95 кр.
1 сорочке дамска, або майтки дам. або 1 ґорсетъ въ гафтованою обшивкою	95 кр.
3 пары зимовыхъ панчохъ, сягаючихъ высше колѣнъ	95 кр.
4 пары зимовыхъ шкарпитокъ, грубыхъ и теплыхъ	95 кр.
1 дуже добрый порцеляновый збанокъ, дуже красвый, высокій и великій	95 кр.
6 ложокъ, грубыхъ, зъ правдивого брит. серебра	95 кр.
1 хохля груба и красна зъ правдивого брит. серебра	95 кр.
6 штукъ ножѣвъ и вилокъ, краснѝ, зъ правдивого брит. серебра	95 кр.
1 иміт. брилянт. перштень зъ золота double	95 кр.
1 пара иміт. прилянт. кульчикôвъ зъ свѣтячимъ ярилянт.	95 кр.
1 файка зъ штучнои морск. пянки зъ окутемъ	95 кр.
1 цигорниця зъ пянки и бурштину	95 кр.
1. красна шовкова хустка на шию або голову 1 локоть довга	95 кр.
12 ложочокъ до кавы зъ правдив. брит. серебра	95 кр.
2 краснѝ вазы на цвѣты зъ фиґурами въ доброи порцеляны	95 кр.
1 красный сервісъ до кавы зъ карльсбадской порцелины, мальованый, на 6 особъ, въ 15 частяхъ	3.50 кр.
1 добре идучій амер. будвікъ на бюрко зъ ґваранцією	2.80 кр.
1 пара елеґ. зимовыхъ сподней, красно и модно зроблени, зъ доброи, грубои матерія	2.40 кр.
2 грубѝ, мôцнѝ, майже не до знищеня коцы на конѣ 190 см довгѝ, 130 см. широкѝ лише	3 зр.

Неподобаючѝ ся товары приймае ся назадъ и мѣняе ся. Посылка выконуе ся докладно за побранемъ.

Адресъ: Commisions-Bureau **APFEL.**
Wien I. Fleischmarkt Nr. 12/N. c. 97

За злр. 4.25

спродаю вонъ нинѣ на ліцитаціи добре закуплени, доскональи, елеґантскѝ, наймоднѣйшѝ матеріи на

96 **убраня мужескѝ**

т, е за половину звычайнои цѣны вартости.

Знамениті тѝ матеріи вôдмѣрени на найбôльшѝ комплетнѝ

убраня для мужчинъ

после наймоднѣйшихъ взорôвъ анґлійскихъ, французскихъ и нѣдецкихъ, продае ся кождому дѣйство за безцѣнъ по **злр. 4·25.**

Натовпъ есть великій.

Запасъ зменшае ся зъ кождымъ днемъ.

Кождый проте нехай замавляе скоро.

Посылка на провинцію лишь за побранемъ

Адресъ: M. APFEL Wien, I., Fleischmarkt, 12/N. c.

Поручае ся **ТОРГОВЛЮ ВИНЪ** Людвика Стадтміллера у Львовѣ. 30

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.